

Brüssel, 10. märts 2026
(OR. en)

6653/1/26
REV 1

LIMITE

ENV 161
CLIMA 85

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Jõupingutused süsinikuheite vähendamiseks kliima valdkonnas 2030. aasta järel – Arvamuste vahetus

---

Pidades silmas nõukogu 17. märtsi 2026. aasta istungit (keskkond), edastatakse lisas eesistujariigi taustteave ja nimetatud teemat käsitlevad küsimused ministritele.

Alaliste esindajate komiteel palutakse võtta taustteave teadmiseks ning edastada see nõukogule.

Jõupingutused süsinikuheite vähendamiseks kliima valdkonnas 2030. aasta järel

– Arvamuste vahetus

Taustteave

Euroopa kliimamääruse muudatuses¹ (edaspidi „kliimamääruse muudatus“), sealhulgas kokkuleppes ELi 2040. aasta kliimaeesmärgi kohta, käsitletakse liidu 2030. aasta järgse kliimapoliitika raamistiku peamisi aspekte ja põhimõtteid. Kooskõlas oma 2026. aasta tööprogrammiga peaks komisjon esitama 2026. aasta teisel poolaastal seadusandlike ettepanekute paketi, mille eesmärk on saavutada 2040. aasta kliimaeesmärk. See tagab ELile usaldusväärse tee 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärgi suunas.

2030. aasta järgse õigusraamistiku suunas

2040. aasta eesmärgi saavutamise hõlbustamiseks nähakse Euroopa kliimamääruse muudatusega ette paindlikkusmeetmed, mis peavad kajastuma tulevastes seadusandlikes ettepanekutes. Need hõlmavad muu hulgas järgmist:

- alates 2036. aastast Pariisi kokkuleppe artikli 6 kohane kvaliteetsete rahvusvaheliste ühikute abil antav piisav panus 2040. aasta kliimaeesmärgi saavutamisse, mis moodustab kuni 5 % liidu 1990. aasta netoheitest ning mis vastab ambitsioonikale ja kulutõhusale liidusisesele kasvuhoonegaaside *netoheite vähendamisele* 85 % võrra 2040. aastaks võrreldes 1990. aasta tasemega;
- liidusisese püsiva eemaldamise roll ELi heitkogustega kauplemise süsteemis (HKS), et kompenseerida raskesti vähendatav jääkheide;
- tegevuse paindlikum korraldamine sektorite ja vahendite raames ja nende vahel, et toetada kliimaeesmärkide saavutamist lihtsal ja kulutõhusal viisil.

---

¹ Eelnõu: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2021/1119 seoses liidu 2040. aasta kliimaalase vahe-eesmärgi kehtestamisega (Euroopa kliimamäärus), mille nõukogu võttis vastu 5. märtsil 2026.

Lisaks peab süsiniku eemaldamine andma realistliku panuse üldistesse heitkoguste vähendamise jõupingutustesse. Samal ajal tuleks arvesse võtta looduspõhise eemaldamisega seotud ebakindlust ning tagada, et võimalikud puudujäägid ei tekkiks muude majandussektorite arvelt, võimaldades samal ajal liikmesriikidel kasutada eesmärki ületavat looduspõhist eemaldamist, et kompenseerida oma heitkoguseid muudes sektorites.

Kliimamääruse muudatuse puhul järgitakse suuniseid, mis on esitatud Euroopa Ülemkogu 23. oktoobri 2025. aasta järeldustes, milles rõhutati, et liidu konkurentsivõime suurendamine ja rohepöörde edendamine on teineteist toetavad eesmärgid, mille poole tuleb püüelda korraga. Sellega seoses sisaldab kliimamääruse muudatus mitut sätet, mille eesmärk on tagada, et tulevaste kliimaalaste õigusaktide põhjal toimub ümberkujundamine, mis on aus, õiglane, pragmaatiline, kulutõhus ja sotsiaalselt tasakaalustatud ning milles võetakse arvesse riikide erinevaid eripärasid, tagades Euroopa konkurentsivõime ja jõukuse.

2030. aasta järgne poliitikaraamistik

Kliima seisukohast hõlmatakse tulevase 2030. aasta järgse poliitikaraamistikuga ELi HKS-i läbivaatamine, riiklike kliimaeesmärkide ja paindlikkusmeetmete roll pärast 2030. aastat ning kvaliteetsete rahvusvaheliste ühikute võimalik kasutamine. Lisaks sisaldab 2030. aasta järgne raamistik energia seisukohast tulevaste taastuvenergia ja energiatõhususe raamistike loomist ning süsiniku transporditaristu ja turgude arendamist. Komisjon võtab uue raamistiku osana vastu ka ettepaneku vaadata läbi energialiidu ja kliimameetmete juhtimist käsitlev määrus (edaspidi „juhtimismäärus“).

2030. aasta järgse raamistiku kontekstis vaadatakse ELi HKS-i direktiivi ja sellega seotud turustabiilsusreservi otsuse teatavad aspektid läbi 2026. aasta kolmandaks kvartaliks. Sellega seoses hinnatakse lennunduse, meretranspordi ja paiksete käitistega seotud võimalikke kohandusi tagamaks, et ELi HKS annab jätkuvalt kõige kulutõhusamal viisil panuse ELi kliimaeesmärkide saavutamisse. ELi HKS-i direktiivi käimasolev hindamine annab komisjonile olulisi suuniseid eelseisvate läbivaatamiste jaoks. Kooskõlas kliimamääruse muudatusega tuleb 2030. aasta järgse läbivaatamise puhul hõlmata eemaldamine ELi HKS-i raames.

Jõupingutuste jagamise määrus, milles on sätestatud siduvad riiklikud eesmärgid kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks HKS1 mittekuuluvates sektorites, ning maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tuleneva kasvuhoonegaaside heite määrus (LULUCFi määrus), mis käsitleb süsiniku eemaldamist maasektoris, aeguvad 2030. aastal. Komisjoni 2026. aasta tööprogrammis on kavandatud riiklike kliimaeesmärkide ja paindlikkusmeetmete läbivaatamine 2026. aasta viimaseks kvartaliks. Eeldatavasti käsitletakse asjaomastes õigusaktides riiklike jõupingutusi heite vähendamiseks, süsiniku loodusliku ja tööstusliku eemaldamise panust 2040. aasta kliimaeesmärgi saavutamisse ning paindlikkusmeetmeid sektorite ja vahendite sees ja vahel.

Lisaks ja kooskõlas kliimamääruse muudatusega käsitletakse tulevastes seadusandlikes ettepanekutes ka Pariisi kokkuleppe artikli 6 kohast kvaliteetsete rahvusvaheliste ühikute panust, sealhulgas rahvusvaheliste ühikute rolli 2030. aasta järgses struktuuris, seoseid muude vahenditega ja võimalikku ühikute ostmise mehhanismi. Selliste ühikute terviklikkuse tagamine on oluline kaalutlus ja keskse tähtsusega 2040. aasta eesmärgi saavutamise tagamisel.

Kehtivas 2018. aasta juhtimismääruses on sätestatud kavandamise, aruandluse ja seire reeglid ELi kliima- ja energiaeesmärkide saavutamiseks. 2026. aasta viimaseks kvartaliks kavandatud läbivaatamise eesmärk on määrust lihtsustada, muuta see 2030. aasta järgse perioodi jaoks sobivaks ning suurendada riiklike energia- ja kliimakavade rolli tugevate investeerimiskavadena.

Kuna kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine peavad käima käsikäes, pakub komisjon välja ka kliimakerksuse integreeritud raamistiku, esitades sealhulgas seadusandliku ettepaneku. Selle peamine eesmärk on parandada märkimisväärselt Euroopa valmisolekut ja kerksust seoses kliimamuutustega. Raamistikuga soovitakse edendada otsustajate seas ühist arusaama tulevastest kliimatingimustest ja tagada kliimakerksuse rakendamine kõigis sektorites. Sellega nähakse ette paindlikkusmeetmed, et võtta arvesse iga liikmesriigi konkreetseid olusid.

Küsimused

Kuidas saab 2030. aasta järgne kliimaraamistik kõige paremini toetada investeeringuid, mida tehakse sotsiaalselt õiglasele, konkurentsivõimelisele ja vähese süsinikuheitega majandusele üleminekusse, ning aidata tulemuslikult kaasa kokkulepitud heitkoguste vähendamisele enne 2040. aastat?

Kuidas saaks 2030. aasta järgsesse raamistikku kõige paremini integreerida sektoritevahelisi ja -siseseid paindlikkusmeetmeid, et tagada heitkoguste kulutõhus vähendamine kõigis sektorites?

Kuidas saaks 2030. aasta järgsesse kliimapoliitika struktuuri integreerida rahvusvahelised ühikud?